

Skonseng UL

1903-1998

SKREVET AV : JOHAN ALTE WESTMAN 2/3-98

FORORD

Først vil jeg få med hvorfor jeg valgte å skrive om Skonseng Ungdomslag. Jeg valgte å skrive om S.U.L fordi laget har vært en del av livet mitt siden jeg var tre år. Jeg har vært med på både ski og fotball hele tiden, og jeg har vært med på de fleste arrangementer som S.U.L har vært arrangør eller med arrangør av som f eks NM, NNM, KM osv.

Skonseng Ungdomslag ble stiftet 29 mars 1903, og er dermed et av de eldste ungdomslag i Rana.

Laget har bestått hele tiden, med unntagelse av enkelte små avbrekk i krigsperiodene. Som sikkert alle lag har hatt, har også Skonseng UL hatt sine perioder med motgang, litt krangel og uenighet. Men stort sett har laget fungert meget godt, og mye er utrettet gjennom årene.

Søndag 29 mars 1903 samlet ca 20 personer seg i lærer Jakobsen hus på Skonseng, for å stifte et ungdomslag. Møtet ble åpnet med en tale av lærer Jakobsen, som deretter gav forsamlingen adgang til å uttale seg om saken. Til dirigent ble lærer Ravnaa valgt, etter det gikk man over til å diskutere hva man skulle kalle laget, og etter en lang diskusjon ble det kalt: Skonseng Ungdomslag. En komite til utarbeidelse av lover for laget ble valgt.

LOVER FOR SKONSENG UNGDOMSLAG

Den 13 april ble det avholdt møte i Skonseng Ungdomslag til forhandling og vedtagelse av lagets lover. De forskjellige paragrafer blir vedtatt med en del uvesentlige forandringer

§1

Laget har til formaal at arbeide for frihed, framstig, opplysning og ellers alt som kan hjelpe fram et godt og gavneligt ungdoms og folkeliv.

§2

Maalet søkes naaet ved at holde foredrag, diskusjon om allmenntnyttige emner, opplæsing, sang, leiker, udflukter og et hånd skrevet, bøger og tidsskrifter.

§3

Baade unge og gamle, kvinder og mend kan faa være med i laget, naar de ikke er under 14 aar. Inmeldelse skjer gjennom et medlem i eller i utenom bestyrelsen. Bestyrelsen afgør om vedkommende skal faa være med i laget. Maanedspengene er kr 0,15 og betales forskuddsvis.

§4

Til møder og fester maa ingen komme beruset, heller ikke maa berusende drikke nydes i lagets møder, fester eller udflukter.

Lagets første styre bestod av følgende:

Formann	Jacob. Næstby
Kasserer	K. Ravnaa
Nestformann	A.H Tverramo
Sekretær	J. Pedersen
Styremedlem	J.Th. Jacobsen
Varamenn	K.Langlid J Byre A. Nævervei og Ragna.. Jacobsen

Hvor det første møtet ble holdt forteller protokollen ingenting om, men av stemme tallene kan vi slutte oss til at det var 16 personer til stede. Aktiviteten var stor i startfasen, og etter at det

var holdt et styremøte midt i uka, ble neste medlems møte holdt Søndag 19 april 1903. På dette møtet ble det enstemmig vedtatt at lagets håndskrevne blad skulle hete "Mauren". Hvilken begrunnelse man hadde for navn valget går ikke fram av protokollen, men ut fra den ånd som hersket laget, kan man tenke seg at "Mauren" skal henspille på ordtaket gå til Mauren og bli vis. K. Langlie ble valgt som den første redaktør av "Mauren". Det ble vanlig praksis at redaktøren ble valgt på medlemsmøtene, hvor også Mauren ble opplest. Det ble sagt at frykten for å bli valgt til redaktør avholdt mange fra og melde seg inn i laget. På det samme møtet ble det vedtatt at laget såvidt det var mulig skulle holde møter hver søndag, men det viste seg snart at dette ikke skulle gå. Det var ukentlige møter fram til juni 1903, deretter ble det avholdt 2 møter i juli og general forsamling 30/12-1903.

At såvel frammøte som møtehyppighet var noe sviktende i den første tiden, er ikke så rart hvis protokollen gir et tilnærmet riktig bilde av hva som foregikk på møtene. For de må tåle kritikken dødsens kjedelig. Først noen år senere tok debattlysten seg opp igjen.

Av en medlems oversikt fra 1906 kommer det tydelig fram at de aller fleste medlemmene i S.U.L kommer fra Skonseng siden av elva. Av de 48 medlemmene var det kun 2 som hadde Røssvoll som adresse. I medlemsfortegnelsen for 1903-1904 er det oppført 130 medlemmer. At omløpet medlemsmassen har vært, vitner anmerkningsrubrikken om med ordet "fraflytting" for hele 34 medlemmer om. Denne anmerkningen er trolig gjort før 1906.

Det var etter datidens forhold god økonomi i start. Til tross for at medlemskontigenten bare var kr 1,80 p.r. år, har takket være det store medlemstallet, klart å skaffe laget en forholdsvis god økonomi. Allerede en måned etter stiftelsen ble det første lånet ydet 10 kr til. Det ble samtidig vedtatt å bevilge 10 kr til flagg i forbindelsen med 17. Mai feiringen.

Noen oversikt over hvilke økonomiske midler laget rådet over, må man helt fram til 1906 for å finne. Da var Skonseng UL samlede eiendeler oppført til en verdi av snaut 100 kr.

Største verdi var 7 hefter av Jonas Lies samlede verker, samme år var innskuddet i Mo Sparebank på 100 kr, mens kassabeholdningen var på 120 kr.

Til tross for at protokollen bærer bud om stor møte aktivitet, med hele 30 ordinære møter i løpet av 1904, tok den da værende formann A. Nævervei på høsten generalforsamling opp spørsmålet om ikke laget burde oppløses. Han begrunnet dette med den store sløvheten som hersket inni laget, og mente det ville være mer ærefullt å legge ned laget, enn å la det dø ut av seg selv. Det ble vedtatt å utsette saken til neste generalforsamling, men der ble det ikke tatt opp etter at det syttiende møtet i lagets historie var avvirket 28/7-1907 gikk i midler tid Næverveis spådom i oppfyllelse. Møte nummer syttien, ble avholdt først 16/11-1913.

Det er ingenting i protokollen rett før pausen som kan forklare den. Åpenbart ble det lagt ned stor arbeid for å få laget på fote igjen. For å skaffe midler til eget lokale til klubben ble det arrangert fester og basarer.

Den 10/1-1914 ble den første huskomite valgt. De fikk i første omgang i oppgave å ordne tomte spørsmålet. Jens Thomassen hadde hørt om ei meieribygning "ut i øyan" som skulle være til salgs. Sein høstes 1914 ble det med 21 mot 5 stemmer ved tatt at arbeidet med huset skulle settes i gang samme år. Lagets kapital var da på mellom 500-600 kr, og J. Pedersen mente at det var for liten start kapital til et hus som ville koste 7-8000 kr. Til dette svarte daværende formann Emil Skonseng : "Ska Skonseng Ungdomslag vent tel den kapitalen kjæm, så kjæm den ungdommen som e i dag tel å bi gammel", Meieribygninga "ut i øyan " viste seg

å ligge i utskarpen, og den var fremdeles aktuell. Men en del av lagets medlemmer ville heller kjøpe tømmer. Hele debatten ble rundet av på grunn av følgende forslag fra Mora: "Sir huskomiteen det lekt å kjøp meieri bygninga, så ska han jær det, vest ittje, så ska han kjøp tømmer". Dette forslaget ble vedtatt med 24 mot 2 stemmer. Til tross for dette vedtaket ble det den 3/1 vedtatt å henlegge hus spørsmålet og oppløse huskomiteen. Grunnen til dette var åpenbart nedgangstiden som verdenskrigen hadde ført med seg. Men situasjonen svingte raskt, snaut 3 mnd. senere, var eget hus igjen aktuelt. Det var Martin Nilsen som på general forsamlingen 28/3-1915 opplyste om at det var et hus på Storforshei som var til salgs. Det ble enstemmig vedtatt å ta opp forhandlinger med eieren. Eieren som var fra Hemnesberget, skulle ha 2500 kr for huset, og det ble enighet om at en bedre anledning til å skaffe laget eget hus, ville de ikke få. Det ble valgt en bygge komite, og det videre arbeid ble lagt i komiteens hender. Den 25 april var kjøpekontrakten allerede undertegnet, og det ble referert på medlems møte.

Hva som videre skjedde før innvielsesfesten den 13/11-1915 forteller protokollen lite om. 31/3-1922, var imidlertid verdien på ungdoms lokalet steget til 17650 kr.

5 års perioden 1913-1918 var lagets mest aktive periode når man ser på møte aktiviteten, og når man ser på hva laget har fått utrettet, nemlig et ungdoms hus. For å ta med slutten på ungdoms husets historie, ble det i 1964 solgt til nedriving for 2000 kr.

---

1. verdens krig og de følger den fikk for konjunktorene og leveforholdene I Norge, ser ut til å ha vært med virkende til at interessen for å ta opp samfunns spørsmål til debatt er stigende. "Hvad kan ungdomslaget gjøre for nedbryting av gjord ?" var tema på møtet 3/3-1917. Og så protester mot militærvesen, skatter, avgifter og prisstigning kom også sterkt fram, og er som vi ser absolutt ikke noe nytt. Møtehyppigheten holdt seg oppe i begynnelsen av 20 årene, men det var lite som skjedde konkret innen laget. Det virket om rene "komite manien " som gjorde seg gjeldene. Knappt et spørsmål kunne stilles uten at en komite skulle velges for og utrede de forskjellige spørsmålene. Svært ofte gikk saken "ut av soga "på den måten

Prisen for leie av ungdomshuset ble det mange debatter om, noen ville ha avslag når de arrangerte fester eller møter noen ville til og med ha gratis hus.

Idretten hadde også sine motstandere innen laget. I 1919 ble et forslag om at laget skulle bidra til dannelsen av et skilag, vedtatt henlagt. Et forslag om å arrangere et gutteskirenn vinteren 1921, møtte også en hvis motstand, men ikke verre en at rennet ble avholdt. Det var for øvrig i denne tiden at laget begynte å arbeide med Røssvoll bakken. Jens Thomassen var den som var sterkest imot et slikt skirenn. Han mente at det måtte gå an å gå på ski uten at man skulle kappes slik at lever og lunger lå bortover knausene. Han var fremdeles antimilitarist å kunne ikke være med på et slik arrangement.

For å oppfylle lagets målsetning om opplysningsvirksomhet, ble det forsøkt iverksatt skole for voksne. Det ble med forsøket ettersom oppslutningen var svært dårlig. Man vedtok også forsøket å få i gang et "fortsettelseskurs", men i følg protokollen ble det bare med tanken.

Utflukter var populært i den tiden. Men også denne virksomheten hadde sine begrensninger. Det ville bli for anstrengende for de eldre av lagets medlemmer. Det ble dermed bare avholdt forholdsvis små utflukter.

I midten av 20 årene gikk en nasjonalistisk og nasjonal romantisk bølge over landet, og litt virkning gjorde den også i S.U.L. "Målsaken" ble et aktuelt tema, for det ble holdt en debatt med Per Dalberg som innleder. Vedtakene om at møteprotokollen bare skulle skrives på riksmål ble omgjort. Sekretæren skal nå bestemme selv om han vil skrive på landsmål eller på riksmål. Flere referater på landsmål følger også etter dette vedtaket, og debatter om Vinje og Garborg- og "Den norske måls atterreising" vitner om en endret holdning.

De harde økonomiske vanskelighetene i 30 åra gjør seg også gjeldende i møte protokollen for ungdomslaget. Det ble vedtatt en betydelig nedsettelse av husleien for alle arrangementer, for uten at svært mange av søknadene om fritt hus eller nedsettelse av husleien ble innvilget. Også medlemskontigenten ble redusert.

En rekke forslag om forskjellige aktiviteter eller bevilgninger led samme skjebne disse årene. I 1932 ble for eksempel et tilbud om danse kurs avslått på dette grunnlag. Samme år ble det enstemmig vedtatt å ikke kjøpe inn bøker til boksamlingen.

Møtevirksomheten holdt seg godt oppe første del av 30 åra, men i 1935 ble det framsatt forslag om å nedlegge laget på grunn av dårlig interesse. Det ble for øvrig ikke vedtatt, men allerede i 1937 fikk man en periode på åtte måneder uten at et eneste møte ble avviklet. På årsmøtet i 1938 var bare ti medlemmer møtt frem, å stemningen var ikke særlig høy blant annet på grunn av at man måtte gå til anmeldelse av flere festdeltakere. Også formannen i en fest komite måtte man anmelde fordi han ikke hadde levert oppgjør.

Til tross for magre perioder for laget, økonomisk sett, er betydelige beløp gjennom årene avsatt til fond, eller bevilget til forskjellige formål uten for laget. Det var vanlig å arrangere fester der over skuddet gikk til et bestemt formål.

En slik fest ble arrangert i 1929. Og inntekten (kr 131,21) gikk til en grav klokke på kirkegården på Røssvoll, og i 1946 gav en fest netto inntekt på 1100,-. Kr 1000,- ble bevilget til sanitetsforeningens sykehus på Mo.

Etter krigen bærer protokollen bud om at det er heller lite igjen av ungdomslagets opprinnelige form. En del debatt om merkesaker finner man imidlertid ennå, som når det i 1949 ble vedtatt "å finne noe som skulle holde oss borte fra rusdrikken ", og det ble valgt en komite på 3 mann, som skulle utarbeide en plan.

I stedet for samfunnshuset, dukker planene om en platting opp. Disse planene ble til gjengjeld raskt realisert. En tre manns komite med Odd Pruglhei som formann ble valgt i april 1958. I mai samme år ble planene lagt frem, og i løpet av sommeren ble plattingen på Almlihåglætta bygd, og 8 fester arrangert. det gav en netto på 2300 kr. neste år ble imidlertid et kraftig tilbakeslag, da 6 platting fester bare gav en netto på 102 kr til sammen.

Røssvoll ski lag ble stiftet 8 mars 1925. Aktiviteten var jevnt god fram til 1939, da krigen satte en stopper for all idrettsaktiviteter. Røssvoll ski lag hadde også sin egen lags avis, "Kjæft ausa".

Laget ble tatt opp igjen i 1945, men det ble da vedtatt at man i stedet for et rent ski lag skulle ha et idrettslag. Laget fikk først navnet Skonseng og Omeng idretts lag, men på års møtet høsten 1946 ble navnet endelig fastsatt til Rana gutten idretts lag. På begynnelsen femti tallet ble et møte i "Ranagutten" innledet med spørsmålet om ikke S.U.L og Ranagutten ikke skulle slås sammen. Ranagutten vedtok samme år å gå inn for sammen slutning. S.U.L vedtok da på generalforsamlingen 31 januar 1953 at de to lag skulle slås sammen på de betingelser at ungdomslaget overtok idrettslagets forpliktelser, og samlet ungdommens interesser. Vedtaket ble gjort mot 1 stemme.

Virksomheten i de åtte årene ungdomslaget lå nede - fra 1961-1969 - innskrenket seg til avskaffelse av ungdomshuset og plattingen. Begge deler for å dekke lagets gjeld. hovedoppgaven for det nye styret som ble valgt på ekstraordinær generalforsamling 23 april 1969, ble nettopp å skaffe laget nye lokaler i forbindelse med skoleutbyggingen Skonseng Ungdomslag er i dag medeiere i Røssvoll og Skonseng samfunnshus. Huset ble innviet 28 desember - 73, samtidig som laget feiret sitt 70-års jubileum.

Etter oppstarten i 1969, dreide lagets arbeid seg i begynnelsen mest om idrett. I 1969 ble Skonseng U L utpekt til Norges dårligste fotballag. Men så arbeidet heller ikke laget under de beste treningsforhold. Men nå har fotballaget stor fremgang siden de har fått idrettsanlegg med flombelysning, og de har fått garderober og dusj i det nye samfunnshuset.

Skonseng Ungdomslag`s senior lag 1977 klarte å spille seg opp i 4 divisjon En liten seier for laget som i 1969 ble utpekt til Norges dårligste fotball lag.

For skiløpere ble det bygget en 50 m hoppbakke med flombelysning på Røssvoll. En av lagets gamle gode hoppløpere, Harry Hindrumen fikk æren av åpne "heibakken", og det er blitt en 3 km lang lysløype på Skonseng.

Under arbeidet med lysløypa på Skonseng.

I 1977 / 78 ble det laget et fritids senter i kjelleren på samfunnshuset. Der ble det drevet med forskjellige fritids sysler som bordtennis og biljard, akkurat som det drives med i dag. Frem til i dag har fritids senteret gått både opp og ned akkurat som resten av laget. Den har vært preget av gode og dårlige ledere, men den har greid seg tålelig godt den tiden den har vært til.

Den største inntekts kilden S.U.L hadde på denne tiden var billettsalg på motor- banen på Røssvoll. Pengene som kom inn på dette utgjorde en stor del av S.U.L` s årsbudsjet, men dette ble det slutt på etter en stund og S.U.L måtte finne andre metoder for å få inn penger. Samme år ble turn gruppa selvstendig og ikke en del av sommeridrettsgruppa. Turn gruppa består av: en barnegruppe og en damegruppe.

Samme år ble det for første gang dannet en "optimist-gruppe" som ble tatt ut etter et test løp som sommeridretts gruppa arrangerte for å være med i det populære løpet Optimisten arrangert av Stålkameratene.

Bilde av turn gruppa.

Midt på 80 tallet hadde S.U.L noen aksjer i Radio Rana. Det var mange lag og foreninger som hadde aksjer der da, det var for å støtte opp om Radio Rana som gikk gjennom en tøff periode da. S.U.L hadde 1/2 times sendetid hver 3 måne. Jeg vet ikke hva som skjedde videre, men jeg regner med at de solgte aksjene.

"GAMMELSKOLA"

Som tidligere nevnt ble S.U.L` s første lokale revet I 1964.

I 1961-65 ble S.U.L medeier i Røssvoll og Skonseng samfunnshus A/L. I 1977 fikk de i tillegg leie Skonseng`s gamle skole av Brynhild Fosser.

Skonseng U.L fikk leie skolen på følgende betingelser:

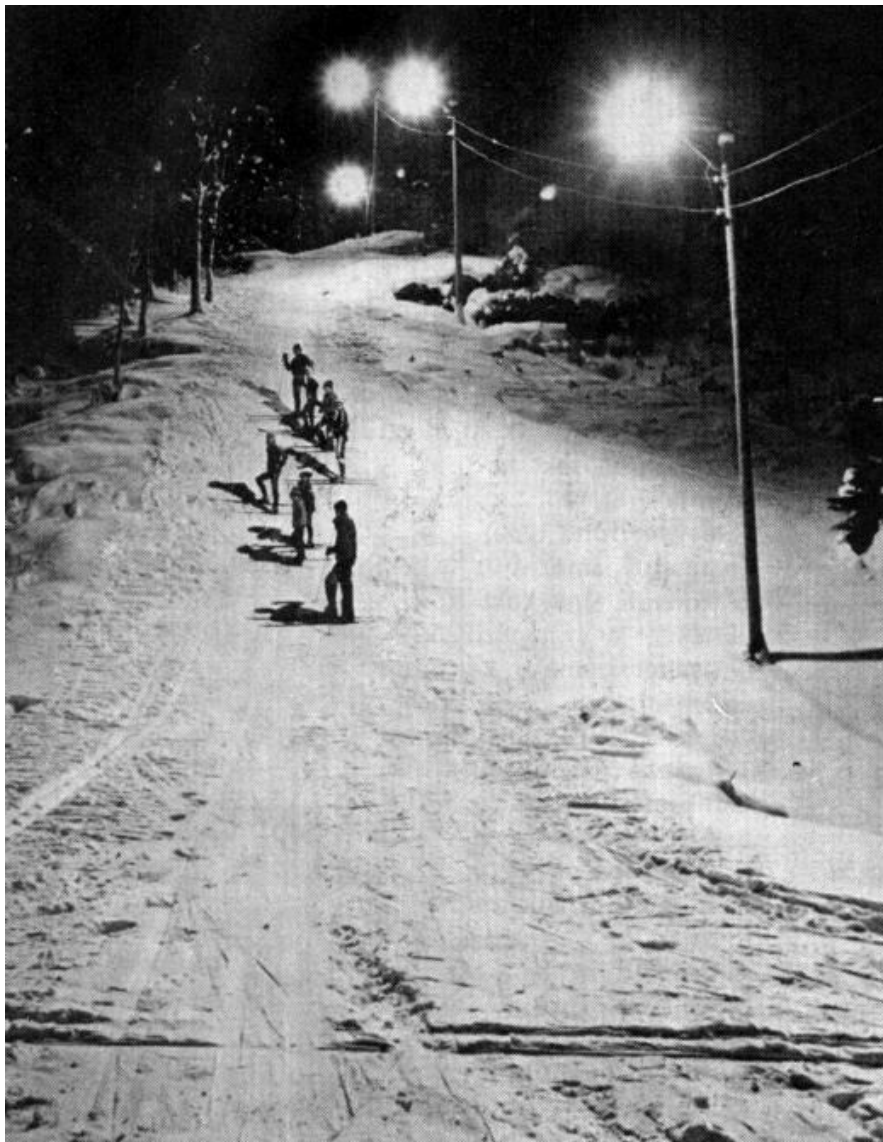
1. Å holde huset brannforsikret.
2. Utvendig maling og reparasjoner av eventuelle råteskader.
3. Kontroll av tak (smøring av tjære).
4. Reparasjon av vinduer.
5. Å sette opp et enkelt vindfang.
6. Å holde tomten ren til en hver tid.

Første leiekontrakt var på fem år, men 9 år senere i 1986 fikk S.U.L kjøpe skolen for kr. 50000,- av Brynhild Fosser. Den har vært restaurert for store pengesummer. Det har vært skiftet tak, bordkledning osv. Så å si alt arbeid er gjort på dugnad. "Gammelskola" som den kalles nå, har vært til stor nytte for S.U.L til møter, premieutdelinger, den er også brukt til utleie. På den måten har S.U.L også fått en del inntekt på den. Også lags avisen "Mauren" som ble gjenopprettet igjen I 1990 har sitt lokale på loftet i S.U.L`s møterom, med datautstyr og det som ellers trengs for å drive en liten avis med tre utgivelser i året.

I 1978 ble det lagt frem forslag om å lage en mindre hoppbakke enn "Heibakken" for å gi de mindre utøverne en sjanse. Arbeidet med bakken kom fort i gang. Året etter var bakken klar. Den ble kalt "Lars bakken" fordi den ble laget på grunneier Lars Thomassen`s eiendom. Vinteren 79 var det klart for å starte med hopp cup i bakken.

Bilde av Lars Bakken:

Samme år som hoppbakken var ferdig fikk laget sin første scooter, det var en "Aktiv Alaska". I lengere tid hadde det vært Hans Kristian Hansen som hadde hatt ansvaret for oppkjøring og preparering av løypen, men han ville ikke utsette privat utstyr for mer slitasje. Han fikk ansvaret for oppkjøring av løypen, siden han var den eneste kompetente scooterkjøreren i laget forpliktet han seg til å kjøre opp løypen i en femårsperiode for så å overta scooteren. Han gikk lei etter tre år og da måtte andre overta.

Samme år (1979) ble ett av lagets lokale håp Geir Alte plukket ut av Nordland skikrets for å delta på en skisamling på Island.

I 1987 ble det investert i en ny scooter på grunn av at den andre var blitt nedslitt. Denne gangen ble det satt opp turnusliste over hvem som skulle kjøre.

Skonseng har lenge trengt en ny skistadion, lenge var skicupen arrangert nede ved "Arnebua", oppkalt etter Arne Alte som har vært en ildsjel i laget og aktiv i dugnader på "Arnebua" og de andre anleggene.

I 1990 ble det lagt frem forslag om å bygge "Emilmyrbua".

Emilmyra ligger øverst i den første lysløypa. Et moderne skiskytter anlegg ble også begynt på sammens med Emilmyrbua. På vårparten 1991 kom også arbeidet med utvidelsen av lysløypa i gang. På årsmøtet 1991 ble det klart at et kjempefint service bygg, stadion og skiskytter anlegg var ferdig. Utbyggingen av lysløypa ble også grovbrutt samme året. Lysstolper ble også satt ut, men lysløypa ble ikke helt ferdig før året etter.

Bilde: Emilmyra

I 1992 ble det lagt fram forslag om dommerbu i "Heibakken" på Røssvoll. Dommerbua ble ferdigbygd på "Strandjord saga". Vinteren 1992 var Bua ferdig og klar til å fraktes over isen fra Skonseng, og over til "Heibakken" på Røssvoll.

Sommeren 1992 ble den vidre fraktet opp bakken ved hjelp av bulldosere og montert ved siden av "kulen" i bakken.

Bilde: Heibakken

KM

Som tidligere nevnt hadde S.U.L arrangert KM på ski før og i 1996 ville de gjenta suksessen. Tredje og fjerde Februar -1996 skulle det arrangeres KM på ski på Skonseng. På forhånd var det meldt at det kom til å bli ganske kaldt.

Lørdag tredje februar var det klart for det første rennet, det gikk i klassisk stil. Da var det perfekte forhold og rennet ble avviklet.

Her er noen lokale resultater fra det rennet som ble avviklet.

G 13 år :	Johan A Westman	Plassering: (24)
	Marius Gjelsteinli	Plassering: (26)
G 14 år :	Harald E Hagen	Plassering: (13)
	Espen Bergli	Plassering: (22)
	Andreas H Langfjell	Plassering: (28)
Y JR :	Vanja Bergli	Plassering: (brutt)

Fjerde februar skulle det arrangeres fri teknikk. Om morgenen var det 20 minus grader, Og etter mange utsettelse og jurymøter ble rennet avlyst, og satte en demper på hele

arrangementet. Etter det første rennet hadde de bare fått positive tilbakemeldinger, til tross for at alt som lå i arrangørens hender gikk knirkefritt vil hele rennet bli husket for det rennet som ble avlyst. Vi må rette en stor takk til de som var med å donet og laget til det rennet som ble avviklet.

Bilde av stadion

Bilde av komiteen

SKONSENG NÆRMILJØANLEGG

I 1996 var Geir Alte idrettskonsulent i Rana, han var en av de som var mest aktiv for å presse igjennom forslag om et nærmiljøanlegg på Skonseng. I begynnelsen av 1997 var planene og tippemidlene klare. Og i samarbeid med Gunnar Johansen, lederen av fotball gruppe ble planene utarbeidet.

Hær er planene for finansiering av Skonseng nærmiljøanlegg(idrettspark)

	Total kostnad	Dugnad	Spille midler	Egenkapital
Total kostnad:	2.225.000,- kr	1.156.000,- kr	973.000,- kr	96.000,- kr
Nærmiljøanlegg :	473.000,- kr	237.000,- kr	236.000,- kr	0,- kr
Tillegg nærmiljøanl :	369.000,- kr	139.000,- kr	184.000,- kr	46.000,- kr
Fotball banen :	636.000,- kr	381.000,- kr	255.000,- kr	0,- kr
Klubbhus :	747.000,- kr	399.000,- kr	298.000,- kr	50.000,- kr

Hele anlegget skal bestå av :

Fotballbane

B M X bane

Tennisbane

Klubbhus

Sandvolley

Parkeringsplass